

برای سقط جنین کمک نکنید

❗ سقط جنین از جمله جرایمی است که از ریشه آن به صدها یا حتی هزاران سال قبل بر می‌گردد و از جمله جرایمی است که با توجه به قدیمی بودن، نمی‌توان برای آن شروعی در نظر گرفت. مدتی بود سقط جنین به

محمد غمخوار
کارشناس ارشد
حقوق جزا

معضلی در جامعه تبدیل شده بود و عابران با جنین‌های سقط شده در کنار جوی آب، سطل‌های زباله و ... روبه‌رو می‌شدند که با تصویب قانون سقط درمانی در سال ۱۳۸۴، شاهد کاهش سقط جنین‌های زیرزمینی بودیم اما همچنان به صورت غیرقانونی انجام می‌شود. این سقط‌ها اغلب در بارداری‌های ناخواسته و حاصل ارتباط نامشروع رخ می‌دهد. شرع و قانون برای جان انسان حرمت خاصی قائل شده‌اند و نمی‌توان مانع حیات انسان زنده‌ای شد. به همین خاطر قانونگذار به موضوع سقط جنین در قانون مجازات اسلامی نگاه ویژه‌ای داشته است. سقط جنین از نظر پزشکی عبارت است از ختم حاملگی به هر عنوان، قبل از آن که جنین برای زنده ماندن به اندازه کافی تکامل یافته باشد یا در واقع ختم حاملگی قبل از هفته بیستم یا زمانی که وزن جنین کمتر از ۵۰۰ گرم باشد. اما در قانون در تعریف سقط جنین آمده، اخراج عمدی و غیرطبیعی و قبل از موعد طبیعی جنین به نحوی که حمل خارج شده از بطن مادر، زنده نباشد یا قابل زیست نباشد. توجه داشته باشید اگر کسی برای سقط جنین از شما راهنمایی بخواهد یا دارویی در اختیار کسی برای سقط جنین بگذارد شما به عنوان معاون در جرم سقط جنین مجرم خواهید بود.

سقط جنین با فعل مادی مثبت از طریق معاونت یا مباشرت رخ می‌دهد. بر اساس ماده ۶۲۳ قانون مجازات اسلامی، هرکس به واسطه دادن ادویه یا وسایل دیگری موجب سقط جنین زن شود به شش ماه تا یک سال حبس محکوم می‌شود و اگر عالماً و عامداً - با آگاهی و از روی عمد - زن حامله‌ای را به مصرف ادویه یا وسایل دیگری راهنمایی و ترغیب کند که جنین وی سقط شود به حبس از سه ماه تا شش ماه محکوم خواهد شد مگر این‌که ثابت شود این اقدام برای حفظ حیات مادر بوده و در هر مورد حکم به پرداخت دیه مطابق مقررات مربوط داده خواهد شد.

قانونگذار برای ماما، پزشک و داروفروشان که اقدام به سقط جنین کنند، مجازات دیگری در ماده ۶۲۴ در نظر گرفته است. بر اساس این ماده اگر طبیب یا ماما یا داروفروش و اشخاصی که به عنوان طبابت یا مامایی یا جراحی یا داروفروشی اقدام می‌کنند، وسایل سقط جنین فراهم آورند یا مباشرت به اسقاط جنین کنند به حبس از دو تا پنج سال محکوم خواهند شد و حکم به پرداخت دیه مطابق مقررات مربوط خواهد بود. رانندگان هم باید توجه داشته باشند اگر با زن حامله‌ای تصادف کردند و باعث سقط جنین او شوند، به حبس از دو ماه تا شش ماه و پرداخت دیه، در صورت مطالبه دیه از طرف مصدوم محکوم می‌شوند. در خصوص حکم قصاص هم ماده ۳۰۶ قانون مجازات اسلامی صدور حکم قصاص برای جنین را رد کرده است. البته در تبصره آن آمده است، اگر جنینی زنده متولد شود و دارای قابلیت ادامه حیات باشد و جنایت قبل از تولد، منجر به نقص یا مرگ او پس از تولد شود یا نقص او بعد از تولد باقی بماند، قصاص ثابت است.

در خصوص دیه جنین هم باید توجه داشت اگر سقط جنین برای نجات جان مادر باشد دیه ندارد، در غیر این صورت فرد مرتکب علاوه بر مجازات در نظر گرفته در قانون مجازات باید دیه نیز بپردازد که دیه جنین در هر مرحله متفاوت است. بر اساس ماده ۷۱۶ قانون مجازات اسلامی دیه جنین به شرح زیر در نظر گرفته می‌شود: نطفه‌ای که در رحم مستقر شده است، دوصدم دیه کامل، علقه که در آن جنین به صورت خون بسته در می‌آید چهارصدم دیه کامل، مضغه که در آن جنین به صورت توده گوشتی در می‌آید شش صدم دیه کامل، عظام که در آن جنین به صورت استخوان در آمده اما هنوز گوشت روییده نشده است هشت صدم دیه کامل، جنینی که گوشت و استخوان بندی آن تمام شده ولی روح در آن دمیده نشده است، یک‌دهم دیه کامل، دیه جنینی که روح در آن دمیده شده است اگر پسر باشد، دیه کامل و اگر دختر باشد نصف آن و اگر مشتبّه باشد سه‌چهارم دیه کامل. ❗

سقط جنین در زیرزمین خانه مادر

در پرونده‌ای دیگر سال ۹۳ با شکایت یک مرد که همسرش غیرقانونی اقدام به سقط جنین کرده بود، پلیس در جریان فعالیت یک باند زیرزمینی سقط جنین قرار گرفت. بررسی‌های پلیس نشان داد یک زن باره اندازی باندی اقدام به سقط جنین غیرقانونی می‌کند. ادامه تحقیقات نشان داد، این زن لیسانس مامایی دارد اما چند ماه قبل از محل کارش اخراج شده و در یک خانه اقدامات غیرقانونی خود را انجام می‌دهد.

با حضور پلیس مشخص شد مامای اخراجی زیرزمین خانه مادرش را تبدیل به مطب کرده و با وسایل پزشکی این کار را انجام می‌دهد. زن جوان پس از دستگیری اعتراف کرد: در بیمارستان محل کارم مخفیانه سقط جنین انجام می‌دادم و پولش خوب بود، برای این‌که کسی متوجه نشود این کار را در زمان خلوتی بیمارستان انجام می‌دادم و به دو نفر از همکارانم که در این کار کمک می‌کردند پول می‌دادم اما سرانجام بعد از چند عمل، مسؤولان بیمارستان متوجه شدند و اخراج کردند. زندگی سختی داشتم و به خاطر این‌که بدنام شده بودم دیگر در هیچ بیمارستانی نمی‌توانستم کار کنم. تصمیم رفتم این کار را در خانه مادرم انجام دهم تا کسی شک نکند. برای این کار سه نفر را برای پیدا کردن زانی که می‌خواستند سقط انجام دهند، استخدام کردم. در این چند ماه که سقط زیرزمینی می‌کردم، پول خوبی به جیب زدم که دستگیر شدم. با ترافات این زن، سه همدست او دستگیر شدند.

مرگ با آمپول فاسد

در پرونده دیگری در شیراز، پلیس با تماس بیمارستانی متوجه مرگ زن جوان و جنین شدند. پلیس تحقیقات از همسر این زن را شروع کرد که او ادعا کرد «اهل خوزستان هستیم و همسرمان ناخواسته باردار شد. وضع مالی ما بد بود و بچه می‌خواستیم. همسرمان از طریق یک زن متوجه شد دو مرد در شیراز سقط جنین انجام می‌دهند. برای همین به شیراز آمدم راهی خانه آنها شدیم. یکی از مردان مدعی شد ابتدا باید یک آمپول به همسرمان بزند تا نوزاد سقط شود. دقایقی بعد از تزریق، یکبار به حال همسرمان بد شد. او را سریع به بیمارستان بردیم اما ساعتی بعد فوت کرد.»

و مرد که سقط جنین را غیرقانونی انجام داده و باعث مرگ زن خوزستانی شده بودند، دستگیر شدند و اعتراف کردند سقط جنین انجام می‌دهند و به خاطر آمپول فاسد، این زن جانش را از دست داده است. یکی از متهمان گفت: وقتی

مال زن جوان بد شد ترسیده بودیم و می‌دانستیم چه کار کنیم. تا حالا این جوری شده بود و ما هم تجربه نداشتیم. تنها راه ساندن این زن به بیمارستان بود که او را ساندیم، اما جانش را از دست داد.

در تحقیقات بیشتر مشخص شد یک زن برای این دو مرد تبلیغ می‌کرده که او هم دستگیر شد.